Published on (https://bnm.md)

31.12.2015

Conturile internaționale ale Republicii Moldova pentru trimestrul III 2015 (date provizorii)

Pe parcursul primelor nouă luni ale anului 2015, sectorul extern al economiei Republicii Moldova a fost marcat de recesiunea economică înregistrată de principalii parteneri din CSI (Federația Rusă și Ucraina), ce a avut un impact negativ substanțial asupra exportului, precum și asupra remiterilor personale. Aplicarea, începând cu 1 septembrie 2014, a Acordului de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (DCFTA) cu Uniunea Europeană a avut un impact pozitiv asupra exporturilor Republicii Moldova, însă insuficient pentru a compensa integral pierderile suferite pe pieţele estice. Deși volumul fizic al principalelor categorii de bunuri exportate de Republica Moldova în UE s-a majorat considerabil, valoarea exporturilor a înregistrat o sporire minoră din cauza scăderii prețurilor la produsele agroalimentare pe piața UE, determinate de sancțiunile economice aplicate reciproc de Federația Rusă și UE.

Sectorul real al Republicii Moldova a înregistrat în ianuarie-septembrie 2015 o evoluție descendentă, majorarea PIB-ului în termeni reali în primele două trimestre (+4.8 la sută și +2.5 la sută, respectiv) fiind urmată de o scădere cu 3.7 la sută în trimestrul III. Această evoluție a fost cauzată în mare parte de reducerea volumului fizic al producţiei agricole (în ianuarie-septembrie 2015 aceasta a constituit 88.2 la sută faţă de perioada similară a anului 2014), determinată de diminuarea producţiei vegetale în urma secetei din vara anului 2015.

Pe piaţa valutară internă, începând cu a doua jumătate a anului 2014, s-a păstrat tendinţa de depreciere a leului moldovenesc faţă de euro şi faţă de dolarul SUA. Indicele preţurilor de consum în septembrie 2015 faţă de decembrie 2014 a constituit 109.5 la sută.

Tabelul 1. *Indicatorii macroeconomici principali ai Republicii Moldova*

		2014				2015			
	UM	Tr. I	Tr. II	Tr. III	9 luni	Tr. I	Tr. II	Tr. III	9 luni
Produsul intern brut în preţuri curente	mil. lei	21,469	26,226	34,027	81,722	24,423	28,527	35,890	88,840
Produsul intern brut în preţuri curente	mil. USD	1,604	1,918	2,421	5,961	1,357	1,573	1,869	4,816
PIB, indicii volumului fizic	%	103.6	104.2	105.9	104.7	104.8	102.5	96.3	100.5
Rata de schimb medie pe perioadă	MDL/USD	13.3875	13.6771	14.0539	13.7086	17.9989	18.1309	19.1982	18.4471
Necesarul net de finanţare (soldul contului curent și de capital) / PIB	%	-9.3	-3.3	-3.8	-5.1	-10.2	-6.9	-5.6	-7.3
Remunerarea salariaților şi transferurile personale / PIB	%	26.8	29.6	25.1	26.9	25.3	26.2	21.4	24.0
Fluxurile de ISD (achiziționarea netă de pasive) / PIB	%	8.8	0.4	4.0	4.1	10.7	5.4	-0.8	4.5

Ca rezultat al tranzacţiilor curente şi de capital efectuate de agenţii economici rezidenţi ai Republicii Moldova cu străinătatea pe parcursul primelor nouă luni ale anului 2015, **necesarul net de finanţare** (suma soldului contului curent şi a celui de capital din balanța de plăți) s-a majorat cu 16.0 la sută faţă de ianuarie-septembrie 2014 și a constituit 353.12 mil. USD, ceea ce reprezintă 7.3 la sută în raport cu PIB (5.1 la sută în primele nouă luni ale anului 2014).

Deși în valoare absolută deficitul **contului curent** nu a înregistrat schimbări esențiale, pe fundalul PIB-ului

descrescător deficitul contului curent raportat la PIB s-a adâncit în ianuarie-septembrie 2015 cu 1.6 puncte procentuale, până la 7.7 la sută (de la 6.1 la sută în ianuarie-septembrie 2014). Cea mai mare contribuție la deteriorarea contului curent a venit din partea balanței veniturilor primare (-4.0 p.p.), în primul rând din cauza majorării veniturilor (sub formă de dividende, dobânzi etc.) ce au revenit investitorilor străini (+2.1 p.p.), urmată de scăderea remunerării primite de salariații rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți (-1.4 p.p.). S-a diminuat și excedentul înregistrat la veniturile secundare (-2.4 p.p.), în particular ca rezultat al scăderii intrărilor de transferuri personale (-1.5 p.p.) și de asistență din exterior (în cadrul cooperării internaționale, atât la nivelul administrației publice, cât și la nivel privat) cu 0.5 p.p.

Diminuarea veniturilor obținute de rezidenți a contribuit la scăderea cererii interne și, respectiv, a importurilor de bunuri de consum. Asociată cu încetinirea activității economice și, respectiv, cu diminuarea importurilor de materii prime și bunuri de capital de către agenții economici, aceasta a contribuit la o micșorare totală a importurilor de bunuri și servicii cu 3.3 p.p. relativ la PIB. Concomitent, exportul de bunuri şi servicii s-a majorat cu 1.6 p.p., astfel încât deficitul comercial al Republicii Moldova s-a diminuat cu 4.9 p.p. față de ianuarie-septembrie 2014. Totuși, diminuarea veniturilor (-6.4 p.p.) a fost mai substanțială decât îmbunătățirea balanței comerciale (+4.9 p.p.), ceea ce a condus în final la majorarea deficitului contului curent (-1.6 p.p.).

Principala sursă de acoperire a necesarului net de finanțare în perioada ianuarie-septembrie 2015, reflectată în **contul financiar** al balanței de plăți, au fost activele de rezervă ale statului, în special în trimestrul I 2015, utilizate de BNM pentru intervenții pe piața valutară internă cu scopul neutralizării fluctuațiilor excesive ale cursului de schimb al leului moldovenesc. Diminuarea activelor de rezervă pe parcursul primelor nouă luni ale anului a constituit 6.6 la sută în raport cu PIB. Intrările nete de capital sub formă de investiții directe, de asemenea, au contribuit la acoperirea necesarului net de finanțare în mărime de 4.4 la sută relativ la PIB, în particular datorită reinvestirii profiturilor. Concomitent, alte investiții au înregistrat ieșiri nete de capital (2.2 la sută în raport cu PIB), în special în urma retragerii de către nerezidenți a depozitelor deschise în băncile licențiate rezidente.

Poziţia investiţională internaţională a Republicii Moldova (conform BPM5) la 30.09.2015 a rămas net debitoare şi a constituit 5,659.61 mil. USD, soldul negativ majorându-se față de sfârşitul anului 2014 cu 1.1 la sută: activele externe însumând 3,471.36 mil. USD, în scădere cu 6.5 la sută, iar pasivele – 9,130.97 mil. USD, în descreştere cu 1.9 la sută. Ritmurile scăderii au determinat înrăutăţirea raportului dintre stocul activelor şi pasivelor externe cu 1.9 p.p. până la 38.0 la sută la 30.09.2015. Stocul angajamentelor faţă de investitorii străini direcţi a reprezentat 3,473.38 mil. USD (cu 3.9 la sută inferior celui de la începutul anului) şi a constituit 38.0 la sută din totalul pasivelor. Stocul activelor oficiale de rezervă a scăzut cu 18.0 la sută pe parcursul perioadei ianuarie-septembrie 2015 și a constituit 1,769.37 mil. USD la 30.09.2015, dar a rămas suficient pentru a acoperi 3 luni de import de bunuri şi servicii. Raportat la datoria externă pe termen scurt, stocul rezervelor a reprezentat 70.9 la sută (88.5 la sută la 31.12.2014).

Tabelul 2. *Indicatorii principali aferenţi poziţiei investiţionale internaţionale*

	UM	31.12. 2011	31.12. 2012	31.12. 2013	31.12. 2014	31.03. 2015	30.06. 2015	30.09. 2015
Poziţia investiţională internaţională netă	mil. USD	-4,825.09	-5,085.32	-5,346.05	-5,598.15	-5,543.19	-5,644.46	-5,659.61
Stocul activelor externe / stocul pasivelor faţă de nerezidenţi	%	38.4	41.1	43.0	39.9	38.6	38.1	38.0
Stocul investiţiilor directe, pasive	mil. USD	3,261.06	3,466.67	3,620.97	3,613.78	3,484.96	3,548.76	3,473.38
Ponderea investiţiilor străine în stocul pasivelor	%	41.6	40.1	38.6	38.8	38.6	38.9	38.0
Ponderea împrumuturilor (fără împrumuturile intra-grup) în stocul pasivelor	%	32.5	35.0	34.5	32.9	32.3	32.0	32.5
Stocul activelor oficiale de rezervă	mil. USD	1,965.32	2,515.00	2,820.63	2,156.63	1,752.26	1,787.80	1,769.37
Stocul activelor oficiale de rezervă / Import mediu lunar (pe 12 luni) de bunuri şi servicii	luni	4.2	5.3	5.6	4.4	3.7	4.1	4.3

Datoria externă brută a Republicii Moldova la 30.09.2015 a înregistrat 6,498.39 mil. USD, micşorându-se faţă de începutul anului cu 1.1 la sută. Datoria publică şi public garantată a reprezentat 26.4 la sută din totalul datoriei, însumând 1,716.31 mil. USD şi micşorându-se pe parcursul primelor nouă luni ale anului 2015 cu 0.9 la sută. Datoria privată negarantată s-a cifrat la 4,782.08 mil. USD, în descreştere cu 1.2 la sută. Cea mai mare parte a stocului datoriei externe brute îi revine datoriei pe termen lung (61.6 la sută). Ponderea creditorilor organizații internaționale și guverne străine în stocul datoriei externe a Republicii Moldova sub formă de împrumuturi şi alocări de DST a constituit 43.1 la sută.

Tabelul 3. *Indicatorii principali aferenţi datoriei externe*

	UM	31.12. 2011	31.12. 2012	31.12. 2013	31.12. 2014	31.03. 2015	30.06. 2015	30.09. 2015
Datoria externă brută	mil. USD	5,358.91	6,019.82	6,674.37	6,570.25	6,398.13	6,437.40	6,498.39
Datoria externă publică şi public garantată	mil. USD	1,521.35	1,762.57	1,774.92	1,731.05	1,651.93	1,685.18	1,716.31
Datoria externă pe termen lung	mil. USD	3,531.01	4,072.53	4,302.82	4,132.41	3,958.85	3,971.39	4,001.31
Ponderea datoriei externe publice şi public garantate în datoria externă brută	%	28.4	29.3	26.6	26.3	25.8	26.2	26.4
Ponderea datoriei externe pe termen lung în datoria externă brută	%	65.9	67.7	64.5	62.9	61.9	61.7	61.6
Ponderea creditorilor organizații internaționale și guverne străine în datoria externă sub formă de împrumuturi şi alocări de DST	%	47.4	48.0	44.9	43.7	42.9	43.1	43.1
Active oficiale de rezervă / Datoria externă pe termen scurt	%	107.5	129.2	118.9	88.5	71.8	72.5	70.9

Detaliile privind evoluţia conturilor internaţionale (balanţa de plăţi, poziţia investiţională internaţională şi datoria externă) pot fi găsite în materialele analitice publicate pe pagina web oficială a BNM:

nturile internaționale pentru trimestrul III 2015 (date provizorii) – materialul analitic integral [1]

Balanța de plăți pentru trimestrul III 2015 (date provizorii) [2]

Poziția investițională internațională la sfârșitul trimestrului III 2015 (date provizorii) [3]

Datoria externă brută la sfârșitul trimestrului III 2015 (date provizorii) [4]

Datele privind balalanța de plăți calculate conform metodologiei MBP6, pot fi accesate la:

Balanța de plăți (MBP6)

[5]

Seriile statistice sunt disponibile începând cu anul 1995 pentru balanţa de plăţi conform MBP5 și cu anul 2009 pentru balanţa de plăţi conform MBP6, anul 1998 pentru poziţia investiţională internaţională şi anul 2000 pentru datoria externă:

Balanța de plăți [6]

Poziția investițională internațională [7]

Datoria externă [8]

See also

Tags
statistics [9]
conturi internationale [10]
Balanţa de Plăţi [11]
Poziţia Investiţională Internaţională [12]
Datoria Externă [13]
comerț exterior [14]
contul curent [15]
indicatorii macroeconomici [16]
Sectorul extern [17]
investiții străine directe [18]
export [19]
import [20]
remiteri [21]
împrumuturi [22]

Source URL:
https://bnm.md/en/node/53041

Related links:

[1] https://bnm.md/files/NA_tr_III_2015_unit_web.pdf [2] https://bnm.md/ro/content/balanta-de-plati-pentru-trimestrul-iii-2015-date-provizorii [3] https://bnm.md/ro/content/pozitia-investitionala-internationala-la-sfarsitul-trimestrului-iii-2015-date-provizorii [4] https://bnm.md/ro/content/datoria-externa-la-sfarsitul-trimestrului-iii-2015-date-provizorii [5] https://bnm.md/files/BPM6-2009-2015-rom.xls [6] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP12.xhtml?id=0&lang=ro [7]

https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP13.xhtml?id=0&lang=ro [8] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP1.xhtml?id=0&lang=ro [9] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=statistics [10] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=conturi internationale [11] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Balanţa de Plăţi [12] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Poziţia Investiţională Internaţională [13] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Datoria Externă [14] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=comerț exterior [15] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=contul curent [16] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=indicatorii macroeconomici [17] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Sectorul extern [18] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=investiții străine directe [19] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=export [20] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=import [21] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=remiteri [22] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=împrumuturi